



Tekst: **odvjetnica Tiziana Paris**
Foto: **arhiva Burze Nautike**



KAKO UPISATI BROD U UPISNIK BRODOVA?

Gdje se upisuju brodovi? Koje je nadležno tijelo? U kojem se roku moraju riješiti predmetni upisi? Na ta i druga mnogobrojna pitanja odgovorit ćemo ovim člankom sa kratkim osvrom na odredbe Pomorskog Zakonika.

Povodom ulaska u Europsku Uniju mnogobrojni se se upravni postupci pojednostavili, a shodno tome i postupak upisa broda koji je reguliran čl. 253 i dr. Pomorskog Zakonika. Odmah ćemo napomenuti kako je upisa vlasništva plovila upravni postupak te se s toga svakako savjetuje

angažiranje odvjetnika prije donošenja odluke o upisu od strane lučke kapetanije. Naime, svim vlasnicima je u interesu što prije upisati vlastitu brodicu kako bi se istom mogli slobodno kretati morem. S toga je svakako neophodno da zahtjev za upis bude potpun sa svom neophodnom dokumentacijom i

osnovan. Ukoliko bude nedostajala neka od isprava koja je zakonom zahtijevana, nadležna će lučka kapetanija, odbiti zahtjev za upis i onda će novi vlasnik morati ili podnijeti ponovni zahtjev ili podnijeti upravnu tužbu pred Upravnim sudom. Angažiranje odvjetnika i u postupku upisa plovila dati će garanciju

vlasnicima da će zahtjev za upis biti potpun i osnovan i neće riskirati ikakvo eventualno odugovlačenje postupka.

Neovisno o navedenom, ovim ćemo člankom dati čitateljima kratak sažetak cjelokupnog postupka i to na način da isti budu direktno upoznati sa svim svojim pravima i obvezama obzirom da se upisom plovila u odgovarajući upisnik ili očevidnik, stječu niz prava, ali i obveza u odnosu na državu u čiji su upisnik/očevidnik upisani, kao i prema svim drugim pravnim subjektima (erga omnes).

Gdje se upisuju brodovi? Koje je nadležno tijelo? U kojem se roku moraju riješiti predmetni upisi? Na ta i druga mnogobrojna pitanja odgovorit ćemo ovim člankom sa kratkim osvrom na odredbe Pomorskog Zakonika.

Prvenstveno se ističe kako je sukladno odredbi iz čl. 253 Pomorskog Zakonika određeno da se upisi u upisnik brodova obavljaju na temelju rješenja nadležne lučke kapetanije, osim onih koji su u nadležnosti suda te se postupak navedenog upisa provodi prema odredbama zakona kojim se uređuje opći upravni postupak.

Kako možemo znati koja je lučka kapetanija nadležna? U tom pogledu posebno je značajna odredba iz čl. 254 Pomorskog zakonika temeljem koje je određeno:

- da je za upis **broda ili jahte** nadležna lučka kapetanija na čijem je području prebivalište, odnosno sjedište vlasnika broda, broдача, kompanije ili korisnika jahte;
- da je za upis **broda u međunarodnoj plovidbi i jahte duljine trupa jednakog 24 metra ili većeg u međunarodnoj plovidbi** nadležna je lučka kapetanija kojoj se podnese zahtjev za upis u upisnik brodova ili Ministarstvo;
- da je za upis **plutajućeg objekta ili nepomičnog odobalnog objekta** nadležna je lučka kapetanija na čijem se području taj objekt nalazi;
- da je za upis **broda u gradnji, odnosno plutajućeg objekta u gradnji ili nepomičnog odobalnog objekta u gradnji** nadležna je lučka kapetanija na čijem je području sjedište brodograditelja, odnosno sjedište graditelja;



• za upis **brodice** nadležna je lučka kapetanija, odnosno ispostava lučke kapetanije na čijem je području prebivalište, odnosno sjedište fizičke ili pravne osobe vlasnika ili korisnika brodice, odnosno u iznimnim slučajevima nadležna je lučka kapetanija, odnosno ispostava lučke kapetanije na čijem se području brodicica stalno ili pretežno zadržava ili plovi.

Dakle, kao što vidimo iznimno je važno mjesto prebivališta ili sjedišta vlasnika, ali što se dešava ako vlasnik, broдар, kompanija ili korisnik jahte nema prebivalište, odnosno sjedište na području lučke kapetanije? U tom je slučaju nadležna lučka kapetanija kojoj je podnesen zahtjev za prvi upis broda ili jahte.

Što se vremena trajanja postupka tiče, ističemo kako se čl. 253 st.3 Pomorskog Zakonika određuje da postupak upisa broda u međunarodnoj plovidbi i jahte duljine trupa jednakog 24 metra ili većeg u međunarodnoj plovidbi rješava bez odgode, a u iznimnim slučajevima najkasnije u roku od tri dana od trenutka zaprimanja urednog zahtjeva za upis.

Koja se prava mogu upisati u upisnik brodova? U upisnik mogu se upisati stvarna prava, zakup broda i brodarski

ugovor na vrijeme za cijeli brod i pravo prvokupa. Ako ovlaštenik hipoteke na brodu preuzme posjed broda i njegovo iskorištavanje u skladu s člankom 219. stavak 1. ovoga Zakonika, u upisnik brodova upisat će se kao broдар broda.

Upisi na temelju ovoga Zakonika jesu:

- 1) prvi upis u upisnik brodova** – kojim se u upisnik brodova upisuje brod koji do tada nije bio upisan u hrvatski upisnik brodova,
- 2) upis u list A** – kojim se list A uložka glavne knjige upisnika brodova upisuju podaci o identifikaciji broda i njegovim tehničkim značajkama,
- 3) uknjižba** – kojom se upisivanje, prijenos, ograničenje ili prestanak prava postiže bez posebnog opravdanja (bezuovjetno upisivanje prava ili bezuvjetno brisanje),
- 4) predbilježba** – kojom se upisivanje, prijenos, ograničenje ili prestanak prava postiže uz uvjet naknadnog opravdanja (uvjetno upisivanje prava ili uvjetno brisanje).
- 5) zabilježba** – kojom se evidentiraju osobni odnosi važni za raspolaganje imovinom ili druge činjenice za čiju zabilježbu zakon veže određene pravne učinke,
- 6) brisanje broda** – kojim se brod briše iz upisnika brodova,
- 7) ponovni upis broda** – kojim se brod ponovno upisuje u upisnik brodova.



Da li se prava mogu upisati samo na „UDIO“ plovila? U tom se pogledu posebno ističe kako se **pravo vlasništva i ostala stvarna prava** na brodu mogu upisati na brod u cjelini ili na udio u brodu određen s obzirom na cjelinu, ali ne na pojedine sastavne dijelove broda dok se **hipoteka** na brodu ne može se upisati na udio u brodu s obzirom na cjelinu, ako je pravo vlasništva na brodu upisano u korist jedne osobe, a ni na dio onog udjela u brodu za koji je u upisnik brodova upisan jedan suvlasnik. Upis prijenosa tražbine osigurane hipotekom na brodu i stjecanja nadhipotekarnog prava dopušteni su u pogledu cijele tražbine te njenog dijela određenog razmjerno ili brojčano.

Za određene stvari koje su pripadak broda može se, uz pristanak vlasnika broda, zabilježiti u upisnik broda da su u vlasništvu druge fizičke ili pravne osobe.

Kod upisa posebni značaj imaju **ROKOVI**: sukladno čl. 275 Pomorskog Zakonika kad je podnesak vezan za rok, podnesak je predan u roku samo ako je prije isteka roka zaprimljen u lučkoj kapetaniji kod koje se vodi upisnik brodova. Rokovi određeni u odredbama Pomorskog Zakonika, osim rokova za opravdanje predbilježbe (članak 327. i 329.) i roka za podnošenje izvorne isprave (članak 294.) ili prijevoda (članak 295.), ne

mogu se produljiti, a zbog propuštanja rokova određenih ovim Zakonikom u postupku upisivanja u upisnik brodova nema mjesta povratu u prijašnje stanje.

Lučka kapetanija koja vodi upisnik brodova o zahtjevu u pravilu odlučuje neposrednim rješavanjem bez provođenja ispitnog postupka. Iznimno, kad je to nužno radi utvrđivanja činjenica i okolnosti koje su bitne za razjašnjenje pravog stanja stvari, ili u drugim slučajevima propisanim Zakonom o općem upravnom postupku, lučka kapetanija iz stavka 1. ovoga članka provodi ispitni postupak.

Lučka kapetanija koja vodi upisnik brodova će na temelju zahtjeva i njegovih priloga dopustiti rješenjem upis u upisnik brodova:

1. kad iz upisnika brodova u pogledu broda ili prava na brodu ne proizlazi nikakva smetnja traženom upisu, odnosno ako je prilikom podnošenja zahtjeva za prvi upis broda u upisnik brodova udovoljeno uvjetima za upis propisanim odredbama ovoga Zakonika,
2. kad nema osnovane sumnje u to da je podnositelj zahtjeva ovlašten podnijeti zahtjev i da su sudionici na čija se prava upis odnosi sposobni raspolagati tim pravima,



3. kad je traženje prema sadržaju podnesenih isprava osnovano,
4. kad isprave imaju oblik koji se zahtijeva za dozvolu uknjižbe, predbilježbe ili zabilježbe.

Da li je uz zahtjev potrebno priložiti original isprave ili su dovoljne preslike? Svakako je potrebno priložiti riginale jer će lučka kapetanija donijeti rješenje o upisu u upisnik brodova na temelju izvornih isprava, ili ovjerenih preslika izvornih isprava ili u neovjerenj preslici ako je izvornu ispravu izdalo Ministarstvo ili druga lučka kapetanija.

Ako iz zahtjeva i priloženih preslika i prijepisa isprava proizlazi da bi se traženju moglo udovoljiti da je izvorna isprava bila podnesena, lučka kapetanija će odrediti zabilježbu zahtjeva u upisnik brodova uz napomenu »dok stigne izvornik«. Istodobno će lučka kapetanija koja vodi upisnik brodova predlagatelju odrediti primjeren rok u kojem mora podnijeti izvornu ispravu ako je tijelo, kod kojeg se ona nalazi, već po službenoj dužnosti nije dužno poslati. Ako drugo tijelo ili sud izvornu ispravu naknadno dostavi, ili isprava bude u određenom roku podnesena, rješavat će se o zahtjevu u samoj stvari. Ako izvorna isprava u određenom ili produljenom roku ne

bude podnesena, odbacit će se zahtjev i, po službenoj dužnosti, odrediti brisanje zabilježbe. Međutim, ukoliko lučka kapetanija koja vodi upisnik brodova može, kad ocijeni da za to postoje opravdani razlozi, dopustiti upis u upisnik brodova na osnovi potvrde o brisanju broda iz stranog upisnika brodova, odnosno isprave o stjecanju vlasništva na brodu poslano elektroničkom poštom, telefaksom ili na drugi primjeren način s time da se odredi rok za dostavu izvorne isprave.

Ako iz zahtjeva i priloženih isprava proizlazi da se traženju ne bi moglo udovoljiti i kad bi izvorna isprava bila priložena, lučka kapetanija će zahtjev odbiti.

Da li je uz zahtjev potrebno i prevesti isprave? Ako zahtjevu nije priložen prijevod isprave koja je sastavljena na stranom jeziku, osim isprava sastavljenih na engleskom jeziku, a iz podneska ne proizlazi da traženje treba odbiti, lučka kapetanija koja vodi upisnik brodova će radi čuvanja prvenstvenog reda odrediti zabilježbu zahtjeva u upisniku uz napomenu »dok stigne prijevod« te zatražiti od stranke dostavljanje prijevoda podneska i za to odrediti primjereni rok. Ako prijevod ne bude dostavljen u određenom roku, odbacit će se zahtjev i po službenoj dužnosti odrediti brisanje zabilježbe.

Kad lučka kapetanija koja vodi upisnik brodova donese rješenje kojim se određuje upis broda u upisnik brodova, obaviti će istodobno provedbu upisa, međutim ukoliko donese rješenje kojim

se odbija zahtjev za upis broda u upisnik brodova i odredi upis zabilježbe odbijanja zahtjeva, obaviti će se upis zabilježbe u list A uloška.

Što u slučaju eventualnih grešaka kod upisa? Pogreška u upisu koja se opazi nakon provedenoga upisa može se ispraviti po službenoj dužnosti, bez vođenja postupka za ispravak pogrešnoga upisa, samo ako takav ispravak ne bi dovodio u pitanje već stečena prava, niti bi dovodio u opasnost osobe koje postupaju s povjerenjem u upisnike brodova. Pokretanje postupka za ispravak pogrešnoga upisa zabilježiti će se na listu na kojem je pogrešni upis proveden te naveden azabilježba ima učinak da kasniji upisi ne sprječavaju ispravak pogreške. Kad rješenje o ispravku pogrešnoga upisa postane pravomoćno, zabilježba će se po službenoj dužnosti brisati.

Zaključno, a nakon obavljenog upisa, lučka kapetanija koja vodi upisnik brodova vratit će stranci izvornike isprava, odnosno ovjerene prijepise ili preslike isprava ako je uz zahtjev priložen i neovjereni prijepis tih isprava. Službena osoba će na neovjerene prijepise ili preslike isprava napisati službenu zabilješku da prijepis odnosno preslika odgovara izvorniku, odnosno ovjerenom prijepisu. Ako lučka kapetanija upis obavlja na temelju rješenja suda, postupiti će s ispravama prema tom rješenju.

Za sve daljnje informacije, prijedloge tema i pravno savjetovanje slobodno nas kontaktirajte na: www.lawparis.com 



PLOVITI SVOJIM KURSOM

Mastervolt



Mastervolt električne komponente i sustavi pružaju slobodu i neovisnost tijekom plovidbe. Odaberete li daleku i zahtjevnu navigacijsku rutu ili mirnu i skrivenu uvalu, ista je stvar. Odabirom Mastervolt MLI Ultra 24/6000 litijske baterije imate dovoljno energije gdje god krenuli. Ova baterija je kompaktna i vrlo lagana, te se brzo puni. Ima integrirano balansiranje ćelija i iznimno dugi životni vijek. Preko ugrađene Masterbus, CZone i NMEA komunikacije povezuje se sa Mastervolt i drugim uređajima na brodu. Vodonepropusni kontrolni ekran EasyView 5 prati parametre i izvođenje zadataka, te upravlja sustavom.

Za detaljne specifikacije Mastervolt uređaja i primjere sustava pogledajte www.mastervolt.com

MASTERVOLT
THE POWER TO BE INDEPENDENT

JARUŠICA d.o.o. – GENERALNI ZASTUPNIK ZA RH
Tel. 022 434 258 E-mail: prodaja@jarusica.hr
Web: www.jarusica.hr